

COWI AS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Truls Aas, 6924577

Att. Beate Aase Heidenreich

Endring av vilkår – tillatelse til legging av vannledning gjennom Torvøya og Bjerkholmen naturreservat.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Statsforvalteren tillatelse til legging av vannledning gjennom Torvøya og Bjerkholmen naturreservat. Tiltaket kan gjennomføres i hekketiden for sjøfugl dersom dette er nødvendig for gjennomføring av prosjektet. Det er stilt vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

COWI AS søkte i brev av 21.11.2019 om tillatelse til legging av vannledning gjennom Torvøya og Bjerkholmen naturreservat i Bærum kommune. I brev av 03.11.2020 ga Statsforvalteren tillatelse til arbeidet. Et av vilkårene for tillatelsen var at tiltaket ikke skulle gjennomføres i hekketiden (15. april til og med 15. juli). Arbeidene med sjøledningen var ved innsending av søknad, forventet å pågå i perioden september til november 2020. På grunn av forsinkelser i prosjektet kan ikke arbeidet med sjøledningen gjennomføres i dette tidsrommet. Vinterarbeid i sjøen gir usikker fremdriften av hensyn til is. Av den grunn vil arbeidene med sjøledningen først kunne begynne når isen går våren 2022. Ledningen legges fra båt mellom øyene Langskjær og Torvøya, i Torvøya og Bjerkholmen naturreservat, og senkes ned på bunnen. Gjennomføringen vil skje fra båt og ta 1-2 dager. Arbeidene ved landtaket på Storøya omfatter graving av grøft på 40 meter. Massene som er forurenset, skal fraktes til godkjent deponi på lekter. Grunne bunnforhold gjør at frakten må gå sydover. Reservatgrensen i syd krysses da med båt.

I brev av 7. april 2021 ber COWI AS om at Statsforvalteren vurderer om vilkåret kan utsettes en måned, frem til 15. mai, altså i hekketiden for sjøfugl.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Torvøya og Bjerkholmen naturreservat samt de omkringliggende verneområdene Alv, Selskjær og Langskjær. Vi forvalter verneområdene etter egne forskrifter med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Torvøya og Bjerkholmen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon 27. juni 2008. Formålet med vernet er å bevare to tilnærmet urørte representative kambrosilurøyer med mellomliggende sjøområde samt deres plantesamfunn som er egenartede og artsrike med flere rødlistearter. Hensikten er også å bevare fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade, ødeleggelse og unødigg forstyrrelse, jf. verneforskriften § 3 nr. 2.

I henhold til verneforskriften § 3 nr. 3, skal det ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og andre varige eller midlertidige innretninger.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til det omsøkte tiltaket. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Statsforvalterens vurdering

Endingen av tidspunkt for når arbeidet i reservatet skal gjennomføres, krever at vi som forvaltningsmyndighet gjør en ny vurdering av saken med særlig vekt på hvordan tiltaket kan påvirke hekkende fugl. For Statsforvalterens vurderinger rundt sjøledningens påvirkning på sjøbunnen henvises det til vurderinger gjort i tillatelsen gitt 03.11.2020.

Beslutninger som berører naturmangfold, skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Vår kunnskap om verneverdiene er basert på verneprosessen, befaringer og informasjon på Artskart og Naturbase. På oppdrag fra Statsforvalteren har hekkende sjøfugl i Oslofjorden vært regelmessig overvåket over flere tiår. Konsekvensene av tiltaket er i tillegg grundig vurdert og beskrevet i søknaden, jf. vedlegget RIM-RAP-001. Kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, vurderes som godt nok til å fatte vedtak i denne saken.

Kunnskap om den samlede belastningen, jf. nml. § 10, skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av tiltaket skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Grunnet mye menneskelig aktivitet vurderes den samlede belastningen på sjøfugl i indre Oslofjord som høy. Antall hekkende sjøfugl på en enkelt lokalitet kan variere kraftig fra år til år. Det er derfor vanskelig å si noe om antall hekkende par med sjøfugl som kan bli berørt av tiltaket. Langskjær hadde eksempelvis en koloni på 198 par hettemåker i 2020, mens det i år ikke ser ut som det kommer til å etablere seg hettemåker her. Etter vår vurdering vil det omsøkte tiltaket ikke føre til nevneverdig økt samlet belastning på hekkende fugl på hverken Torvøya eller Langskjær, uavhengig av antall fugl som velger å gå til hekking. Dette begrunnes i at tiltaket gjennomføres et godt stykke fra land fra land, at arbeidet i reservatet vil bli gjennomført på relativt kort tid (én til to dager) og at arbeidet ikke medfører høye lyder eller høy fart. Vurderingen forutsetter at ferdselsforbudet i Langskjær naturreservat overholdes.

Frakt av utgravde masser fra Storøya anses som lite forstyrrende for sjøfugl, men vi ønsker å gjøre oppmerksomme på at det i tillegg til Langskjær naturreservat også er ferdselsforbud i Selskjær fuglefredningsområde og Alv naturreservat i hekketiden, altså fra 15. april til og med 15. juli. Det gis ingen unntak fra disse bestemmelsene, men dette er heller ikke søkt om.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderinger anses nml. §§ 10 og 12 som oppfylt.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Førre-var-prinsippet, jf. nml. § 9, tillegges derfor liten vekt i denne saken. Det er lite tenkelig at arbeidet skal påføre naturmiljøet vesentlige skader, men hvis dette skulle skje, skal tiltakshaver dekke kostnadene, jf. nml. § 11.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. I tillegg er god og stabil vannforsyning av stor samfunnsmessig interesse. Vilåårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til legging av vannledning gjennom Torvøya og Bjerkholmen naturreservat kan gjennomføres i hekketiden dersom dette er nødvendig for gjennomføring av prosjektet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tiltak skal gjennomføres i tråd med kart og søknad av 21. november 2019.
- Tiltaket kan utføres i hekketiden dersom dette er nødvendig for gjennomføring av prosjektet. Dersom prosjektets fremdrift og isforholdene i fjorden gjør det mulig å gjennomføre arbeidet i reservatet utenfor hekketiden, altså før 15. april, skal dette etterstrebes.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschön
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Truls Aas
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

Figur 1: Gul trasé viser plassering av vannledning mellom Langskjær og Torvøya i Torvøya og Bjerholmen naturreservat. Bildet er hentet fra søknaden.